WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)
z dnia 12 maja 2005 r. *

W sprawie C-42/04

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez College van Beroep voor het bedrijfsleven (Niderlandy) postanowieniem z dnia 23 stycznia 2004 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 lutego 2004 r., w postępowaniu:

Maatschap J.B. en R.A.M. Elshof

przeciwko

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts (sprawozdawca), prezes izby, N. Colneric i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,
sekretarz: M.F. Contet, główny administrator,

* Język postępowania: niderlandzki.

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 10 marca 2005 r.,

rozważywszy uwagi na piśmie przedstawione:

— w imieniu Maatschap J.B. en R.A.M. Elshof przez inżyniera A.B. Zwierstrę,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez H.G. Sevenster i S. Terstal, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez T. van Rijna i A. Nijenhuisa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni pojęcia „partia", występującego w art. 4 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1046/2001 z dnia 30 maja 2001 r. ustanawiającego nadzwyczajne środki wsparcia dla rynku mięsa wieprzowego i wołowego w Niderlandach (Dz.U. L 145, str. 31).

2 Wniosek ten złożono w ramach sporu pomiędzy Maatschap J.B. en R.A.M. Elshof (zwanej dalej „Elshof") a Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (niderlandzkim ministrem ds. rolnictwa, środowiska i jakości żywności) w przedmiocie wysokości pomocy przyznanej Elshof z tytułu dostarczenia cieląt w celu utylizacji.

Ramy prawne

Przepisy wspólnotowe

3 Rozporządzenie nr 1046/2001 ustanawia nadzwyczajne metody wsparcia ze względu na pojawienie się pryszczycy w Niderlandach. Jedna z tych metod polega na przyznaniu dotacji producentom za dostarczenie cieląt ze stref dotkniętych epizootią w celu ich utylizacji.

4 Artykuł 1 ust. 3 tego rozporządzenia stanowi:

„Od dnia 27 kwietnia 2001 r. producenci mogą otrzymać na wniosek pomoc, przyznawaną przez właściwe władze niderlandzkie, za dostarczenie cieląt poniżej 12 miesięcy, objętych kodem CN 0102 90" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

5 Artykuł 2 tego rozporządzenia stanowi:

„Wolno dostarczać wyłącznie zwierzęta żywe, hodowane w strefach [...] [dotkniętych epizootią], jeżeli do tych stref w dniu dostarczenia zwierząt mają zastosowanie przepisy weterynaryjne wydane przez władze niderlandzkie, zwierzęta nie są zaszczepione przeciwko pryszczycy oraz pod warunkiem, że transport zwierząt z gospodarstwa do ubojni zgodnie z art. 9 ust. 2 i 3 dyrektywy 85/511/EWG w dniu dostarczenia nie jest dozwolony".

6 Zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 1046/2001:

„Zwierzęta zabija się i waży w dniu dostarczenia w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się epizootii.

Zwierzęta przewozi się bezzwłocznie do zakładu utylizacyjnego [...].

Jednakże zwierzęta można przewieźć do ubojni, gdzie niezwłocznie dokonuje się ich uboju i gdzie można je składować w chłodni, zanim zostaną przewiezione do zakładu utylizacyjnego. Procedura uboju i składowania powinna przebiegać zgodnie z przepisami załącznika II.

[...]".

7 Artykuł 4 ust. 3 tego rozporządzenia określa kwotę pomocy w następujący sposób:

„Pomoc za cielęta, o której mowa w art. 1 ust. 3, bezpośrednio z gospodarstwa wynosi 200 euro za 100 kg żywej wagi. Dla cieląt ważących średnio powyżej 260 kg na zwierzę w partii pomoc nie może przekraczać wysokości pomocy określonej dla cieląt ważących średnio 260 kg na zwierzę w partii" [tłumaczenie nieoficjalne].

8 Zgodnie z pkt 1 załącznika II do rozporządzenia nr 1046/2001 „w dniu dostarczenia zwierzęta waży się ładunkami i przeprowadza ubój w ubojni".

Przepisy krajowe

9 Artykuł 1 Opkoopregeling [rozporządzenia w sprawie dotacji przy skupie w strefach ochronnych i strefach dozoru przeciwko pryszczycy (Stcrt. 2001, nr 82), zmienionego decyzją z dnia 14 maja 2001 r. (Stcrt. 2001, nr 93, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie dotacji"], które weszło w życie dnia 27 kwietnia 2001 r., stanowi:

„W rozumieniu niniejszego rozporządzenia określenie:

[...]

n) »partia« oznacza cielęta tuczne [...] przywiezione z jednego przedsiębiorstwa jednym środkiem transportu".

10 Artykuł 2 tego rozporządzenia stanowi:

„Na warunkach określonych poniżej minister przyznaje na wniosek dotację przy skupie cieląt tucznych [...] w celu ich utylizacji [...]".

11 Zgodnie z art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Dotacja przy skupie cieląt tucznych w celu ich utylizacji w rozumieniu art. 3 ust. 2 wynosi 440,74 NLG [200 euro] na 100 kg żywej wagi, przy maksymalnej średniej wadze w partii wynoszącej 260 kg na zwierzę".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu i pytanie prejudycjalne

12 Dnia 12 maja 2001 r. Elshof dostarczyła 257 tucznych cieląt w celu ich utylizacji. Cielęta te przywieziono za pomocą czterech ciężarówek, których ładunki zostały zważone oddzielnie.

13 Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wydał w dniu 29 czerwca 2001 r. cztery decyzje dotyczące kolejno tych czterech ładunków cieląt. Mocą każdej z tych decyzji przyznał Elshof dotację ograniczoną do danego ładunku. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dotacji uznał on bowiem, że każdy ładunek stanowi oddzielną partię.

14 Dnia 7 sierpnia 2001 r. Elshof odwołała się od wszystkich decyzji. Utrzymywała, że wszystkie zwierzęta przewożone tego samego dnia z jego przedsiębiorstwa powinno uznać się za jedną partię, a nie za cztery oddzielne partie. W ten sposób Elshof miałaby prawo do kwoty dotacji wyższej o 32 563 euro, niż faktycznie otrzymała.

15 Decyzjami z dnia 2 listopada 2001 r. Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit nie uwzględnił tych odwołań, odsyłając do definicji pojęcia „partia", znajdującego się w rozporządzeniu w sprawie dotacji.

16 Elshof zaskarżyła te decyzje odmowne przed College van Beroep voor het bedrijfsleven, który pragnie ustalić, czy pojęcie „partia", użyte w rozporządzeniu w sprawie dotacji jest zgodne z tym pojęciem występującym w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1046/2001, interpretowanym łącznie z pojęciem „ładunek", znajdującym się w pkt 1 załącznika II do tego rozporządzenia.

17 W tych okolicznościach College van Beroep voor het bedrijfsleven postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy pojęcie »partia«, znajdujące się w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1046/2001 ma to samo znaczenie, co pojęcie »ładunek«, które zostało użyte w pkt 1 załącznika II do tego rozporządzenia, czy też należy uznać, że pojęcie »partia« oznacza wszystkie

zwierzęta dostarczone w celu ich wyeliminowania przez jedno przedsiębiorstwo rolne w ciągu jednego i tego samego dnia lub na podstawie jednej i tej samej decyzji o skupie?".

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

18 Rząd niderlandzki zauważa, że ani rozporządzenie nr 1046/2001, ani inne przepisy wspólnotowe nie podają dokładnej definicji pojęcia „partia", znajdującego się w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia. Wobec braku definicji wspólnotowej państwa członkowskie są właściwe do objaśnienia tego pojęcia i mogą mu nadać to samo znaczenie, które ma pojęcie „ładunek" użyte w pkt 1 załącznika II do tego rozporządzenia.

19 Komisja utrzymuje, że ze względu na cel rozporządzenia nr 1046/2001, którym jest złagodzenie katastrofalnych skutków ekonomicznych dla producentów środków zwalczania pryszczycy, pojęcie „partia" należy interpretować jako ogół zwierząt dostarczonych tego samego dnia przez przedsiębiorstwo rolne w celu ich utylizacji w ramach jednej i tej samej decyzji o skupie.

20 W tym względzie należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że art. 1 ust. 3 tego rozporządzenia przewiduje przyznanie pomocy „za dostarczenie cieląt". Pomoc ta, zgodnie z art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia wynosi „200 euro za 100 kg żywej wagi", bez względu na liczbę dostarczonych zwierząt oraz ich wagę jednostkową.

21 Z licznych odniesień do „dnia dostarczenia" występujących w art. 2 i 3 rozporządzenia nr 1046/2001 wynika, że dostawa, która może być przedmiotem pomocy, składa się z ogółu cieląt dostarczonych w ciągu jednego i tego samego dnia.

22 Artykuł 4 ust. 3 tego rozporządzenia ustala pułap pomocy wyrażony w kilogramach średnio na zwierzę w partii. Przepis ten stanowi, że „[d]la cieląt ważących średnio powyżej 260 kg na zwierzę w partii pomoc nie może przekraczać wysokości pomocy określonej dla cieląt ważących średnio 260 kg na zwierzę w partii".

23 Rozporządzenie nr 1046/2001 nie zawiera żadnego wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich w celu określenia znaczenia i zakresu pojęcia „partia". Chodzi tu zatem o autonomiczne pojęcie prawa wspólnotowego, którego wykładni poszukiwać należy, mając na względzie kontekst art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1046/2001 oraz cel tego rozporządzenia (zob. podobnie wyroki z dnia 18 stycznia 1984 r. w sprawie 327/82 Ekro, Rec. str. 107, pkt 11; z dnia 19 września 2000 r. w sprawie C-287/98 Linster, Rec. str. I-6917, pkt 43 oraz z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie C-373/00 Adolf Truley, Rec. str. I-1931, pkt 35).

24 W tym względzie rząd niderlandzki uważa, że pojęcie „partia", znajdujące się w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1046/2001, można utożsamiać z pojęciem „ładunek", znajdującym się w pkt 1 załącznika II do tego rozporządzenia.

25 Jednakże dosłowna wykładnia rzeczonego pojęcia „partia" sprzeciwia się wykładni dokonanej przez ten sam rząd. W istocie bowiem partia jest zazwyczaj rozumiana jako zestaw artykułów, których nie sprzedaje się oddzielnie. Fakt, że artykuły te wchodzą w skład różnych ładunków do celów przewozu, nie stoi na przeszkodzie temu, by zostały one zakwalifikowane jako partia, pod warunkiem jednak, że artykuły te zostały sprzedane jako zestaw.

26 Ponadto fakt, że prawodawca wspólnotowy posługuje się w rozporządzeniu nr 1046/2001 obydwoma pojęciami, „partia" i „ładunek", odpowiednio w art. 4 ust. 3 i w pkt 1 załącznika II do tego rozporządzenia, potwierdza, iż oba te pojęcia nie mają tego samego znaczenia.

27 Ponieważ w zakresie tego rozporządzenia dostawa cieląt, która może być przedmiotem pomocy, składa się z ogółu cieląt dostarczonych w ciągu jednego i tego samego dnia, jak wynika to z pkt 21 niniejszego wyroku, należy zatem pod pojęciem „partia", znajdującym się w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia, rozumieć ogół cieląt, które są dostarczone, w celu ich utylizacji, przez jednego producenta w ciągu jednego i tego samego dnia w ramach jednej i tej samej czynności sprzedaży.

28 Należy, po drugie, zbadać, czy owa dosłowna wykładnia tego pojęcia odpowiada celowi rozporządzenia nr 1046/2001.

29 W tej kwestii należy przypomnieć, że celem tego rozporządzenia jest nie tylko zapobieżenie rozprzestrzenianiu się pryszczycy, lecz również dostarczenie pomocy finansowej producentom w strefach dotkniętych epizootią.

30 Otóż z akt sprawy wynika, że z powodu utożsamienia pojęć „partia" i „ładunek" w rozporządzeniu w sprawie dotacji Elshof otrzymała za swoje cztery ładunki cieląt dostarczone w ciągu jednego i tego samego dnia dotację wynoszącą 101 077 euro. Gdyby cielęta załadowano na jedną ciężarówkę, otrzymałaby ona dotację wynoszącą 133 640 euro, ponieważ wtedy dostarczone zwierzęta uznano by, zgodnie z art. 1 tego rozporządzenia, za jedną partię.

31 Utożsamienie pojęcia „partia" z pojęciem „ładunek", które jest wynikiem stosowania tego rozporządzenia, skutkuje więc tym, że środek transportu obrany do dostarczenia zwierząt może mieć znaczący wpływ na wysokość pomocy otrzymanej przez producenta, podczas gdy zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1046/2001 jej wyznacznikiem powinna być wyłącznie waga cieląt dostarczonych w ciągu jednego i tego samego dnia.

32 Natomiast jeśli przyjąć dosłowną wykładnię pojęcia „partia", to środek transportu wybrany przez producenta nie będzie mógł mieć wpływu na wysokość pomocy. Ta wykładnia lepiej więc przyczynia się do realizacji celu rozporządzenia nr 1046/2001.

33 Rząd niderlandzki zauważa jeszcze, że w ramach procedury sprawdzania rachunków dotyczącej wdrożenia pomocy, przyznawanych na podstawie art. 4 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 413/97 z dnia 3 marca 1997 r. przyjmującego nadzwyczajne środki wsparcia dla rynku mięsa wieprzowego w Niderlandach (Dz.U. L 62, str. 26), która doprowadziła do wydania wyroku z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie C-318/02 Niderlandy przeciwko Komisji, dotychczas nieopublikowanego w Zbiorze, wykładnia pojęcia „partia" jako dotyczącego ogółu dostarczonych zwierząt pochodzących od jednego producenta w ciągu jednego i tego samego dnia została wyraźnie odrzucona.

34 Jednakże stwierdzić należy, że art. 4 ust. 4 rozporządzenia nr 413/97 przewiduje podział zwierząt, których dotyczy, czyli prosiąt, na różne kategorie według wagi, które odpowiadały pomocy na różnym poziomie. Nawet jeżeli rozporządzenie to odwoływało się do średniej wagi na partię w celu określenia każdej kategorii zwierząt i odpowiadającej jej pomocy, to w rzeczywistości zmierzało do przyznania dotacji za zwierzęta w zależności od ich jednostkowej wagi (zob. ww. wyrok w sprawie Niderlandy przeciwko Komisji, pkt 89–91).

35 Natomiast rozporządzenie nr 1046/2001 nie wprowadza kilku części pomocy odpowiadających różnym kategoriom cieląt. W istocie, jak zauważono w pkt 20 niniejszego wyroku, pomoc wynosi „200 euro za 100 kg żywej wagi", bez względu na jednostkową wagę tych cieląt.

36 Wynika z tego, że inaczej niż w przypadku rozporządzenia nr 413/97 dosłowna wykładnia pojęcia „partia", znajdującego się w art. 4 ust. 3 rozporządzenia

nr 1046/2001 nie stwarza ryzyka, że producent skorzysta ze zbyt wysokiej części pomocy za kategorię zwierząt dostarczoną w celu utylizacji.

37 Z całości powyższych rozważań wynika, że pojęcie „partia" w rozumieniu art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1046/2001 odnosi się do ogółu cieląt dostarczonych w celu utylizacji przez jednego producenta w ciągu jednego i tego samego dnia w ramach jednej i tej samej czynności sprzedaży.

W przedmiocie kosztów

38 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

Pojęcie „partia" w rozumieniu art. 4 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1046/2001 z dnia 30 maja 2001 r. ustanawiającego nadzwyczajne środki wsparcia dla rynku mięsa wieprzowego i wołowego w Niderlandach odnosi się do ogółu cieląt dostarczonych, w celu utylizacji, przez jednego producenta w ciągu jednego i tego samego dnia w ramach jednej i tej samej czynności sprzedaży.

Podpisy